

عنوان مقاله:

اصل حاکمیت اراده در مقررات آیین دادرسی مدنی

محل انتشار:

اولین همایش ملی علوم اجتماعی، علوم تربیتی، روانشناسی و امنیت اجتماعی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

هما دریایی - گروه حقوق، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

مهدی بختیاری - گروه حقوق، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

محمدجواد عیوضی - گروه حقوق، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

خلاصه مقاله:

اصل حاکمیت اراده که ظهور و توسعه آن اغلب در حقوق خصوصی و به ویژه قراردادها بر می گردد. پس از تثبیت در این حوزه، تدریجا به دیگر حوزه های حقوقی نیز راه یافته است. یکی از اصولی که در حقوق دادرسی مدنی نیز به کار گرفته می شود، حاکمیت اراده اصحاب دعوا در قلمروهای مختلف دادرسی است. در قانون آیین دادرسی مدنی صراحتا به این اصل اشاره ای نشده است با این حال با تبع در مقررات آن می توان به ظهور این اصل در موارد مختلف از جمله حاکمیت اراده اصحاب دعوا در شروع و پایان دادرسی، اختصاص امور موضوعی به اصحاب دعوی و نیز ممنوعیت دادگاه از تعدی و تفریط از خواسته و نیز تغییر آن پی برد. اگرچه به طور سنتی قواعد آیین دادرسی مدنی به دلیل ارتباط با نظم عمومی، آمره شمرده شده اما باید اذعان داشت در این موارد لازمه اصل مذکور تکمیلی تلقی نمودن قواعد آیین دادرسی مدنی است مگر مواردی که مربوط به حاکمیت ملی هر کشور است. اهمیت پژوهش این است که اصل حاکمیت اراده در قوانین و مقررات آیین دادرسی مدنی کمتر مورد توجه قرار گرفته است. نتیجه چنین مطالعه ای در قالب پژوهشی در سطح پایان نامه می تواند در اتخاذ دیدگاهی جامع تر به مقررات آیین دادرسی مدنی هم به محققان نظری این حوزه و هم به قضات و وکلا در موارد ابهام یا سکوت قانون به منظور تفسیری دقیق تر از قانون مساعدت نماید. این پایان نامه براساس روش کیفی و بر مبنای توصیفی تحلیلی که از طریق فیش برداری و گردآوری اطلاعات بوده است و به روش کتابخانه ای جمع آوری شده است. سوال پیش آمده در این پژوهش این گونه عنوان می شود که آیا اراده اصحاب دعوا در آیین دادرسی مدنی می تواند همانند حقوق مدنی موثر باشد و فرضیه ای که می توان بیان کرد این است که در بسیاری از مقررات آیین دادرسی مدنی اراده طرفین بر تصمیم دادگاه موثر است بنابراین اصل حاکمیت اراده هم بر مقررات آیین دادرسی مدنی دارای تاثیر است.

کلمات کلیدی:

آیین دادرسی مدنی، اراده، اصل، حاکمیت، آمره و تکمیلی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/672679>

